

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 8

«21» դեկտեմբեր 2022 թ.

ԱՍ/Բ-070 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՐՆՈՒԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)-1
ԱՍ/Բ-071 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՐՆՈՒԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)-2

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասից դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԻԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասից, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և
սպորտային մարզումներ»

/դասից կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա/հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

Հեռակա- 3-րդ կուրս, 5-6-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ա. Բարսեղյան, Մ. Մկրտչյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ - armbarseghyan1974@gmail.com

mher.mkrtchyan.2020@bk.ru

Վանաձոր- 2022թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
12.3.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	18
14.	Գնահատում.....	19
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	19
14.2.	Հարցաշար.....	20
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.....	22
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով 011401.09.6 «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակառողջված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

2. Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-ՎՈԼԵՅԲՈԼ» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարզական խաղերի տեսակներին, տեղին ու նշանակությանը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Վոլեյբոլ մարզախաղի միջոցներին, մեթոդներին, նրանց ազդեցությունների և կիրառման կարգին, Վոլեյբոլ խաղի առանձնահատկությունների մասին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են ծանոթացել, սովորեցնել և ամրապնդել մարզախաղերի ծագման և զարգացման էտապներին, մարզախաղերի առանձին ձևերի վարժությունների կատարման տեխնիկային և տակտիկային, մրցումների կազմակերպման մեթոդոլոգիային, շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլուների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽՄԴԵՐ և ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ (ՎՈԼԵՅԲՈԼ)» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **011401.09.6 «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային նարզումներ»** մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող մարդու անատոմիա, մարդու և ֆիզիկական դաստիարակության ֆիզիոլոգիա, տարիքային ֆիզիոլոգիա, դպրոցական և ֆիզդաստիարակության հիգիենա, կենսաքիմիա, ֆոտ և մեթոդիկա, մարզականիսաղեր-վոլեյբոլ, շարժական խաղեր, ֆուտբոլ, ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի պատմություն, մանկավարժություն, հոգեբանություն, Փ/կ-ի և սպորտի հոգեբանություն, Փ/կ-ի և սպորտի մանկավարժություն դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- ✓ պատկերացում կկազմի վոլեյբոլի և նրա միջոցների վերաբերյալ,
- ✓ տեսա-գործնական պարապմունքներում Վոլեյբոլի վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին,
- ✓ տիրապետի վոլեյբոլի շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը,
- ✓ կտիրապետեն վոլեյբոլի տարբեր համակարգերին,
- ✓ կտիրապետեն վոլեյբոլի վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին,
- ✓ կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրարել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում,
- ✓ ուսանողները կնախապատրաստվեն ապագա մանկավարժական աշխատանքային հմտություններին:

ուսանողը պետք է կարողանա.

Տիրապետի վոլեյբոլ վարժություններին, նրանց կատարման տեխնգիային,

Ընկալի ուսումնական խնդրի պահանջը,

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին,

Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ձիշտ ընտրություն,

Ունակություն ձեռք բերի ուսումնական խնդրի կատարման և եզրահանգման վերաբերյալ:

ուսանողը պետք է տիրապեսի.

- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու,
 - նոր գաղափարներ առաջ քաշելու,
 - որակի մասին հոգացություն,
 - թիմում աշխատելու,
- զնահատման գործիքների կիրառելում և նախազիծ պլանավորելու իրականացնելու

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանուրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)`

- Վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ -1),
- կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում, ղեկավարում, վերահսկում) (ԳԿ-2),
- հենքային ընդհանուր գիտելիքների տիրապետում (ԳԿ - 3),
- պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն (ԳԿ - 4),
- համակարգչային տարրական հմտություններ (ԳԿ - 5),
- տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) (ԳԿ - 6),
- որոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ - 7),

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)`

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ -1),
- հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու (ՀԳԿ -6),
- տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ՀԳԿ -7),
- որակի մասին հոգացություն (ՀԳԿ -8),

- թիմում աշխատելու(ՀԳԿ -9),
- գնահատման գործիքների կիրառելու(ՀԳԿ -10),
- նախազիծ պլանավորելու և իրականացնելու(ՀԳԿ -11),

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- Բնական, ճշգրիտ և հիմնարար գիտությունների և այլ առարկաների, առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (ԱԿ -1),
- ծանոթ լինի ժամանակակից վոլեյբոլի հիմնախնդիրներին և հայեցակարգերին, (ԱԿ -2),
- տիրապետի ընդհանուր վոլեյբոլի հիմնական բաժիններին (ԱԿ -3),,
- տեղեկացված լինի վոլեյբոլի ժամանակակից տեխնոլոգիաներին, բնագավառի նորություններին, գիտական նվաճումներին (ԱԿ -4),
- իմանա վոլեյբոլի վարժությունների կիրառման մեխանիզմը և ձևակերպման տեխնոլոգիաները (ԱԿ -5),
- իմանա տարիքային և շարժողական առանձնահատկությունները (ԱԿ -6),
- տիրապետի հիմնական շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին (ԱԿ -7),
- ծանոթ լինի ֆիզիկական կուտուրայի և սպորտի ժամանակակից հայեցակարգերին (ԱԿ -8),
- տիրապետի ինֆորմացիայի հավաքման, պահպանման և մշակման համակարգչային մեթոդներին (ԱԿ -9),
- վերլուծման և գնահատման կարողություններ (ԱԿ -10),
- մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն(ԱԿ -11),
- ծագած տարածայնությունները լուծելու կարողություն (ԱԿ -12),
- այլ անձանց հետ փոխգործակցելու, կողեկտիվում նրանց հետ հաղորդակցվելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու կարողություն(ԱԿ -13),
- մասնագիտական հարցերի շրջանակներում ընդունելի որոշումների հասնելու նպատակով բանակցություններ վարելու կարողություն (ԱԿ -14):

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

³Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է

«Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեղիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	6 կրեղիտ/ 180 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ
Դասախոսություն	4	6
Գործնական աշխատանք	10	10
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	74	74
Ընդամենը	90	90
Ընդամենը	180	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)		

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի

շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

առջև ուրվագծվող զիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել զիտական զրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացարանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոտության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոտությանը ներկայանապես առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսի կարողանամասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական դեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրնոների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական զիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
 - **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, զիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:
- Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:

- **Ուժերաստ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի եռթյունը՝ հենվելով զրական աղյունների վրա (դասագրեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Վլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համարումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսոր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ զիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցագրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ գրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների զիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

- 8. Դասավանդման մեթոդներներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:**
- 9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/hետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:**

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Դասեւություն	Ժողովական	Գործողություն	Առաջարկական	Հիմնարկություն
I կիսամյակ						
1	Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը	2				2
2	Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում	2				4
3	Վոլեյբոլի կանոնները և մցանակարությունը	2				4
4	Վոլեյբոլի խաղի բովանդակությունը բնութագիրը					4
5	Տեղաշարժերի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները					10
6	Վոլեյբոլի խաղի պաշտպանական գոծորությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			2		10
7	Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			2		10
8	Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները			2		10
9	Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			2		10
10	Սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները			2		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6			10	74

II կիսամյակ

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	2				2
2	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	2				4
3	Վոլեյբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	2				4
4	Վոլեյբոլ խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը					4
5	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում					10
6	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում			2		10
7	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելադրծում			2		10
8	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ			2		10
9	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ			2		10
10	Երկկողմանի խաղի ուսուցում			2		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		6		10		74

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ. Զաքարյան, Ս. Խաչիկյան «ՎՈԼԵՅԲՈԼ», Երևան	2005 թ.
2.	Ю. Н. Клещев, А. Г. Айриянц, «Волейбол», Москва	1988 թ.
3.	М. В. Савин, А. В. Беляев, «Волейбол» Москва	2009 թ.
4.	Ю. Д. Железняк, Ю. Н. Портнов, «Спортивные игры», Москва, «Академия»	2012 թ.
5.	Б. Д. Ковалев, «Спортивные игры», Москва, «Просвещение»	1988 թ.
6.	В. А. Кудряшов, «Спортивные игры волейбол», высшая школа, Москва	1968 թ.

7.	Ֆ. Գ. Ղազարյան «Սպորտային պատրաստության տեսություն և մեթոդիկա», Երևան	2011 թ.
8.	Ֆ. Գ. Ղազարյան «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին», Երևան, «Լույս»	1981 թ.

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	П. А. Чумаков, «Спортивные игры» ФиС, Москва	1966 г
2.	Л. Н. Слупский, «Волейбол игра связующего», Москва	1984 г
3.	Л. Г. Фурманов, «Юный волейболист» Москва	1984 г

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ) / Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.	https://bookz.ru/authors/stanislav-mahov/voleibol_165.html	2016 թ
2.	https://bookz.ru/authors/larisa-bulikina/voleibol_268.html	2015 թ
3.	https://bookz.ru/authors/konstantin-markov/tehnika-_241.html	2008 թ
4.	https://www.kodges.ru/fizra/425441-voleybol.-enciklopediya.html	2016 թ
5.	https://effenergy.ru/hy/running/kratkaya-informaciya-o-voleibole-voleibol-istoriya-proishozhdeniya.html	2015 թ

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
III կուրս, I կիսամյակ				
1.	Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը	Վոլեյբոլի էվոլյուցիան:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6, 7, 8

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում	Վոլեյբոլի ծագման, զարգացման հիմնադրույթները Հայաստանում:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
3.	Վոլեյբոլի կանոնները և մցավարությունը	Մարզադաշտի, գնդակի չափսերը, մրցավարների գործողությունները:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8

III կուրս, II կիսամյակ				
1.	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	Օլիմպիական զարաֆարախոսությունները:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
2.	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը	ԸՖՊ-ի և ՀՖՊ-ի անհրաժեշտությունը Վոլեյբոլիստի պատրաստականության գործընթացում, պատրաստականության կողմերի հարաբերակցությունը մարզման տարբեր շրջաններում:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8
3.	Վոլեյբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	Խաղացողների համագործակցությունը սկզբնահարվածի ժամանակ, հարձակողական հարվածի և շրջափակման ուսուցումը:	2	Դասախոսական նյութեր, 1, 2, 5, 6,7,8

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մունզման ձևը	Գրականություն ¹⁰
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	-----------------------------

¹⁰ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

III կուրս, I կիսամյակ

2.	Վոլեյբոլ խաղի պաշտպանական գոծողությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Արգելք հանդիսանալ գնդակի անցման, աշխատելով այն հետ ուղարկել դեպի մրցակցի դաշտ, մեկ խաղացողով, երկու և երեք:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Հիմնական հարձակողական հարված, տեղապոխումով, խարուսիկ և հարված շրջափակման միջոցով:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները	Գնդակի դիմային փոխանցում, փոխանցում դեպի հետ, փոխանցում կոռքից:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Գնդակի ընդունում ներքեվից, մեկ ձեռքով, երկու ձեռքն .զլորումով :	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Սկզբնանահարված ուղիղ ներքեվից, ներքեվից կողքի, ուժային սկզբնահարված:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

II կիսամյակ

2.	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Հարձակողական հարվածների ուսուցում, սկզբնահարվածի	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
----	--	--	---	---------------------------------------	----------------------

		տարբերեղանակների կատարելազործում:		կատարում:	
3.	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելադործում	Շրջափակում, խմբայինքլոկ, հարձակողական հարվածի ընդունում և փոխանցում:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ հարձակման ժամանակ :	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ պաշտպանության ժամանակ:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Երկկողմանի խաղի ուսուցում	Երկկողմանի խաղ վոլեյբոլի կանոններով, խաղի ուսուցման ձևերի և մեթոդների կիրառում դպրոցի դասի ժամանակ	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տևակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
III կուրս, I կիսամյակ						
1.	Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը	Վոլեյբոլի էվոլուցիան	Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում	Փետրվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում	Վոլեյբոլի ծագման, զարգացման հիմնադրույթները Հայաստանում:	Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Վոլեյբոլի կանոնները և մցամավարությունը	Մարզադաշտի, գնդակի չափսերը, մրցավարների գործողությունները:	Զեկուց	Փետրվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Վոլեյբոլի խաղի բովանդակությունը և բնութագիրը	Մարզական խաղերի բնույթը, ազդեցության ոլորտները, առողջարարական, կրթական, դաստիարակչական ներգործությունը :	Ուժերատ	Մարտ	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Տեղաշարժերի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Տեղաշարժերը պետկե կատարել արագ, մինչև գնդակի մոտենալը տեղաշարժումը պետք է ավարտված լինի:	Հարցազրուց	Փետրվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Վոլեյբոլ խաղի պաշտպանական գոծողությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Արգելք հանդիսանալ գնդակի անցման, աշխատելով այն հետ ուղարկել դեպի մրցակցի դաշտ, մեկ խաղացողով, երկու և երեք:	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Հիմնական հարձակողական հարված, տեղապոխումով, խարուսիկ և հարված շրջափակման միջոցով:	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Փետրվար	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները	Գնդակի դիմային փոխանցում, փոխանցում դեպի հետ, փոխանցում կողքից:	<u>Զեկույց</u>	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Գնդակի ընդունում ներքեվից, մեկ ձեռքով, երկու ձեռքո, գլորումով :	<u>Ուժերատ</u>	Փետրվար	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
10.	Սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները	Սկզբնահարված ուղիղ ներքեվից, ներքեվից կողքի, ուժային սկզբնահարված:	<u>Հարցազրույց</u>	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

III կուրս, II կիսամյակ

1.	Վոլեյբոլը օլիմպիական խաղերում	Օլիմպիական գաղափարախոսությունները:	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Հուլիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
----	-------------------------------	------------------------------------	---	--------	---------	-----------------------

2.	Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հասուն ֆիզիկական պատրաստականությունը	ՀՖՊ-ի և ՀՖՊ-ի անհրաժեշտությունը Վոլեյբոլիստի պատրաստականության գործնթացում, պատրաստականության կողմերի հարաբերակցությունը մարզման տարբեր շրջաններում:	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Օգոստոս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Վոլեյբոլիստի խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը	Խաղացողների համագործակցությունը սկզբնահարվածի ժամանակ, հարձակողական հարվածի և շրջափակման ուսուցումը:	<u>Զեկույց</u>	Հուլիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Վոլեյբոլիստի խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը	Խաղացողների դիրքերը և տերաշարժերը, Խաղի կանոնները երկողմանիխաղ՝ օգտագործելով բոլոր էլեմենտները:	<u>Հարցագրուց</u>	Օգոստոս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելգործում	Ճիշտ ելման դիրքի ընդունում՝ տարբեր տեխնիկական հնարքներ կատարելիս, տեխնիկական հնարքների ուսուցման հաջորդականության պահպանում:	<u>Ուժերատ</u>	Հուլիս	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում	Հարձակողական հարվածների ուսուցում, սկզբնահարվածի տարբերեղանակների կատարելագործում:	<u>Էնթուրովն աշխատանք համացանցում</u>	Օգոստոս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

7.	Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելադրծում	Շրջափակում, խմբայինքլոկ, հարձակողական հարվածի ընդունում և փոխանցում:	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Հուլիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ հարձակման ժամանակ:	<u>Զեկույց</u>	Օգոստոս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ	Տակտիկական կոմբինացիաներ պաշտպանության ժամանակ:	<u>Հարցազրույց</u>	Հուլիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
10.	Երկկողմանի խաղի ուսուցում	Երկկողմանի խաղ վոլեյբոլի կանոններով, խաղի ուսուցման ձևերի և մեթոդների կիրառում դպրոցի դասի ժամանակ:	<u>Ուժերատ</u>	Օգոստոս	Գրավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ուսուրականականությունը	Ուսուրականականությունը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնազիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Սարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Մարզարար, հանդերձարաններ, մարզական հանդերձանք, գնդակներ, ցանց:
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկան հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքննություններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշանակած բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է՝

1-ին կիսամյակում 1 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 40 միավոր:

¹⁴«Կանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

2-րդ կիսամյակում 1 ընթացիկ քննություն՝ մինչև 40 միավոր:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 1 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 1 ընթացիկ ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁵

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մարզական խաղեր առարկան և խնդիրները:
2. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը:
3. Վոլեյբոլի զարգացումը Հայաստանում:
4. Մարզախաղերը դպրոցի ծրագրում:
5. Դասի անցկացման ձևերը:
6. Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածությունը մարզախաղերին :
7. Դպրոցի վոլեյբոլի խմբերի պարապմունքների բովանդակությունը և կազմակերպումը:
8. Խաղի տեխնիկան հնարքների դասակարգումը և վերլուծությունը:
9. Խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը:
- 10.Տեխնիկայի բնութագիրը և տեղաշարժերի ուսուցման մեթոդիկան:
11. Սկզբնահատվածի դասակարգումը և ուսուցման մեթոդիկան:
12. Փոխանցումների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
13. Հարձակողական հարվածների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
14. Հարձակողական հարվածների տարրերակը և իրազործումը :
15. Գնդակի ընդունման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
16. Շրջափակման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
17. Պաշտպանության տեխնիկայի բնութագիրը:
18. Հարձակման տեխնիկայի բնութագիրը:
19. Խաղացողների համագործակցությունը հարձակման ժամանակ:
20. Խաղացողների համագործակցությունը պաշտպանության ժամանակ:
21. Խաղացողների գործունությունը խաղահրապարակում առանց գնդակի:

¹⁵ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

22. Խաղացողները խաղահրապարակում գնդակով:
23. Վոլեյբոլից մրցումների անցկացումը և կազմակերպումը:
24. Խաղացողների դասավորությունը խաղահրապարակում:
25. Խաղացողների պատրաստականությունը խաղահրապարակում:
26. Պարապմունքների և մրցումների կահավորումը և գույքը:
27. Անհատական գործողությունները հարձակման ժամանակ:
28. Խմբակային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
29. Թիմային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
30. Անհատական գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
31. Խմբակային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
32. Թիմային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
33. Խաղահրապարակի չափերը, մարզական հանդերձանքը և գույքը վոլեյբոլում:

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում 1-ին կիսամյակ

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Մարզական խաղեր վոլեյբոլ առարկան և խնդիրները:
2. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը:
3. Վոլեյբոլի զարգացումը Հայաստանում:
4. Մարզախաղերը դպրոցի ծրագրում:
5. Դասի անցկացման ձևերը:
6. Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածությունը մարզախաղերին :
7. Դպրոցի վոլեյբոլի խմբերի պարապմունքների բովանդակությունը և կազմակերպումը:
8. Խաղի տեխնիկան հնարքների դասակարգումը և վերլուծությունը:
9. Խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը:
10. Տեխնիկայի բնութագիրը և տեղաշարժերի ուսուցման մեթոդիկան:
11. Սկզբնահատվածի դասակարգումը և ուսուցման մեթոդիկան:
12. Փոխանցումների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
13. Հարձակողական հարվածների բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:

14. Հարձակողական հարվածների տարբերակը և իրազործումը :
15. Գնդակի ընդունման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:
16. Շրջափակման բնութագիրը և ուսուցման մեթոդիկան:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն 2-րդ կիսամյակ

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Պաշտպանության տեխնիկայի բնութագիրը:
2. Հարձակման տեխնիկայի բնութագիրը:
3. Խաղացողների համագործակցությունը հարձակման ժամանակ:
4. Խաղացողների համագործակցությունը պաշտպանության ժամանակ:
5. Խաղացողների գործունությունը խաղահրապարակում առանց գնդակի:
6. Վոլեյբոլից մրցումների անցկացումը և կազմակերպումը:
7. Խաղացողների դասավորությունը խաղահրապարակում:
8. Խաղացողների պատրաստականությունը խաղահրապարակում:
9. Պարապմունքների և մրցումների կահավորումը և գույքը:
10. Անհատական գործողությունները հարձակման ժամանակ:
11. Խմբակային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
12. Թիմային գործողությունները հարձակման ժամանակ:
13. Անհատական գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
14. Խմբակային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
15. Թիմային գործողությունները պաշտպանության ժամանակ:
16. Խաղահրապարակի չափերը, մարզական հանդերձանքը և գույքը վոլեյբոլում:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները –բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

1-ին կիսամյակ – 3 կրեդիտ - 4 ստուգում առավելագույնը՝ 5 միավոր)/բանավոր:

2-րդ կիսամյակ – 4 կրեդիտ – 4 ստուգում առավելագույնը՝ 5 միավոր)/բանավոր:

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

**Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն
և սպորտային մարզումներ»**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2022

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/Բ-066- Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա /Վոլեյբոլ/ -1			
	ԱՍ/Բ-067- Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա /Վոլեյբոլ/ -2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի քաշիումը	Լսարանային	30	Դասախոսություն	4/6
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	10/10
	Ինքնուրույն	74/74		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ստուգաքք, ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Մարզական խաղեր և դասավանդման մեթոդիկա-Վոլեյբոլ՝ առարկայի դասավանդման հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարզական խաղերի տեսակներին, մարզական խաղերի տեղին ու նշանակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Մարզախաղերի ծագման և զարգացման էտապներին, մարզախաղերի առանձին ձևերի վարժությունների կատարման տեխնիկային և տակտիկային, մրցումների կազմակերպման մեթոդոլոգիային, շարժողական ընդունակությունների մշակման տեխնոլոգիաներին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները(ներ): <i>Գիտելիք</i> <ul style="list-style-type: none">• պատկերացում կերպմի վոլեյբոլի և նրա միջոցների վերաբերյալ,• տեսա-գործնական պարապմունքներում վոլեյբոլի			

	<p>Վարժությունների ազդեցության ոլորտի մասին,</p> <ul style="list-style-type: none"> • տիրապետի վոլեյբոլի շարժումների ծագումնաբանությանը և հետագա զարգացմանը, • կտիրապետեն վոլեյբոլի տարբեր համակարգերին, • կտիրապետեն վոլեյբոլի վարժությունների գրառման և կիրառման կարգին, • կկարողանա ձեռք բերված կարողությունները կիրառել ուսումնական, աշխատանքային գործընթացներում, • ուսանողները կնախապատրաստվեն ապագա մանկավարժական աշխատանքային հմտություններին: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Տիրապետի վոլեյբոլի վարժություններին, նրանց կատարման տեխնիկային, • Ընկալի ուսումնական խնդրի պահանջը, • Պատկերացում կազմի ուսումնական խնդրի լուծման մեթոդին, • Կատարի ուսումնական խնդրի լուծման ձիշտ ընտրություն, • Ունակություն ձեռք բերի ուսումնական խնդրի կատարման և եզրահանգման վերաբերյալ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու, • նոր գաղափարներ առաջ քաշելու, • որակի մասին հոգացություն, • թիմում աշխատելու, • զնահատման գործիքների կիրառելում և նախագիծ պլանավորելու իրականացնելու
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>1-ին կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վոլեյբոլի ծագումը և զարգացումը 2. Վոլեյբոլի զարգացման պատմությունը Հայաստանում 3. Վոլեյբոլի կանոնները և մցանակարությունը

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Վոլեյբոլ խաղի բովանդակությունը և բնութագիրը 5. Տեղաշարժերի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 6. Վոլեյբոլ խաղի պաշտպանական գոծողությունների տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 7. Հարձակողական հարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 8. Գնդակի փոխանցումների տեխնիկայի ուսուցումը, դասավանդման մեթոդները 9. Գնդակի ընդունում տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները 10. Սկզբանահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և դասավանդման մեթոդները <p>2-րդ կիսամյակ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վոլեյբոլը օլիմպիադական խաղերում 2. Վոլեյբոլիստի ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստականությունը 3. Վոլեյբոլ խաղի տակտիկայի դասակարգումը և վերլուծությունը 4. Վոլեյբոլ խաղի խաղարկման համակարգները և մրցումների անցկացումը 5. Տեխնիկական հնարքների ուսուցում և կատարելգործում 6. Հարձակողական հնարքների ուսուցում և կատարելագործում 7. Պաշտպանական գործողությունների ուսուցում և կատարելադրում 8. Տակտիկական գործողություններ հարձակման ժամանակ 9. Տակտիկական գործողություններ պաշտպանության ժամանակ 10. Երկկողմանի խաղի ուսուցում
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

- յնքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-
միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A ⁺
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A ⁻
«Լավ» (4)	81-85	B ⁺
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B ⁻
«Բավարար» (3)	67-70	C ⁺
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	58-61	C ⁻
«Անբավար»	0-57	D
«Ստուգված»	58-100	S
«Չստուգված»	0-57	U

Պարտադիր –

1. Ռ. Զաքարյան, Ս. Խաչիկյան «ՎՈԼԵՅԲՈԼ», Երևան
2. Ю. Н. Клещев, А. Г. Айриянц, «Волейбол», Москва
3. М. В. Савин, А. В. Беляев, «Волейбол» Москва
4. Ю. Д. Железняк, Ю. Н. Портнов, «Спортивные игры»,

Գրականություն

	<p>Москва, «Академия»</p> <p>5. Б. Д. Ковалев, «Спортивные игры», Москва, «Просвещение»</p> <p>6. В. А. Кудряшов, «Спортивные игры волейбол», высшая школа, Москва</p> <p>7. Ф. Г. Гаварյян «Սպորտային պատրաստության տեսություն և մեթոդիկա», Еревան</p> <p>8. Ф. Г. Гаварյян «Դպրոցականների շարժողական հատկությունների մշակման առանձնահատկությունները ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին», Еревան, «Լույս»</p>
	<p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. П. А. Чумаков, «Спортивные игры» ФиС, Москва</p> <p>2. Л. Н. Слупслий, «Волейбол игра связующего», Москва</p> <p>3. Л. Г. Фурманов, «Юный волейболист» Москва</p>